

άνοδος

το φροντιστήριο των επιτυχιών

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Θέμα Α

A1.

Στο απόσπασμα παρουσιάζονται τα οφέλη του «ταξιδεύειν». Ειδικότερα, τα ταξίδια συνεισφέρουν τόσο στην πνευματική και ψυχική ανάταση, όσο και στη σωματική ευεξία. Ως μέσα διαφυγής από την πιεστική και αγχωτική ρουτίνα της καθημερινότητας δρουν ευεργετικά, χαρίζοντας στιγμές χαλάρωσης. Παράλληλα, ωθούν στην αυτογνωσία και αναζωογονούν, προσφέροντας εικόνες, εμπειρίες, αναμνήσεις. Τέλος, η επαφή και η πνευματική αλληλεπίδραση με άλλους ανθρώπους και πολιτισμούς συμβάλλουν στην ευρεία πνευματική καλλιέργεια και στην αλλαγή νοοτροπίας.

Θέμα Β

B1.

- 1: β
- 2: β
- 3: α
- 4: α
- 5: γ

B2. α.

Πρόθεση της αρθρογράφου στη δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 1 είναι να πληροφορήσει και να πείσει τους αναγνώστες για τη σημασία των ταξιδιών, να αποδείξει την αξία τους και να αναδείξει οφέλη που μπορούν να προσφέρουν. Αρχικά, εκφράζει την άποψη ότι αρκετές δραστηριότητες μπορούν να μας χαρίσουν πολλά, ενώ στη συνέχεια εστιάζει συγκεκριμένα στα ταξίδια, χαρακτηρίζοντας την αξία τους ανεκτίμητη. Στη συνέχεια, με τη μέθοδο της αιτιολόγησης, επιχειρηματολογεί υπέρ της σημασίας τους, τονίζοντας ότι τα ταξίδια βοηθούν τον άνθρωπο να ολοκληρωθεί πνευματικά και ψυχικά, να ευτυχήσει, να ψυχαγωγηθεί, να αποκομίσει ψυχική αλλά και σωματική υγεία.

B2. β.

έτσι ώστε: αποτέλεσμα

ή: διάζευξη

Αν και: αντίθεση-εναντίωση

καθώς και: προσθήκη

Συμπερασματικά: συμπέρασμα

B3.

Ο βιωματικός χαρακτήρας του κειμένου 2 επιβεβαιώνεται αρχικά με τη χρήση του α' ενικού και α' πληθυντικού προσώπου («Πηγαίνω πρωί πρωί ... Καρνάκ», «μπαίνουμε στην Άνω Αίγυπτο»). Ο συγγραφέας δηλώνει με αυτόν τον τρόπο ότι συμμετείχε στις εμπειρίες που παραθέτει, ότι ήταν μέλος μιας ομάδας που επισκέφτηκε την Αίγυπτο και βίωσε προσωπικά αυτό το ταξίδι. Ένα ακόμη στοιχείο με το οποίο επιβεβαιώνεται ο βιωματικός χαρακτήρας είναι η περιγραφή («Απέναντι τα βουνά ... κατοικούμενης γης»). Περιγράφοντας με γλαφυρό και παραστατικό τρόπο («λάμπουν, τριανταφυλλένια») τα βουνά που αντικρίζει μέσα από το τρένο, καθώς και το τρεχούμενο νερό και την κατοικημένη περιοχή («κοντά μας ... γης»), ο συγγραφέας καταδεικνύει την προσωπική του, τη βιωματική πρόσληψη των συγκεκριμένων εικόνων.

Θέμα Γ**Γ1.**

Το ταξίδι λειτουργεί για το ποιητικό υποκείμενο λυτρωτικά, ως μέσο διαφυγής από μια δύσκολη, οδυνηρή συναισθηματική κατάσταση, η οποία σχετίζεται με την εξουσιαστική και κυρίαρχη δύναμη της αγάπης στη ζωή του (όχι απαραίτητα με κάποια συγκεκριμένη ερωτική εμπειρία).

Ενδεικτικοί κειμενικοί δείκτες:

- Παρομοιώσεις: «σα θηλιά το λαιμό», «με δαγκώνει σα φίδι»: συναισθηματική πίεση, εγκλωβισμός, το ποιητικό υποκείμενο ασφυκτιά.
- Α' ενικό ρηματικό πρόσωπο: «θέλω», «να αρχίσω», «να νιώθω», «να χαθώ»: το ποιητικό υποκείμενο εξομολογείται τον ψυχικό του πόνο, τη θλίψη, τη μελαγχολία.
- Χρήση του ρήματος «θέλω» και υποτακτικής έγκλισης: «θέλω ν' αρχίσω ταξίδι»: το ποιητικό υποκείμενο εκφράζει την επιθυμία του για ένα διαφορετικό, «παράξενο» ταξίδι.
- Αναδίπλωση, επανάληψη: «χωρίς, μα χωρίς τελειωμό», «αργά να τραβώ, να τραβώ»: αποτυπώνεται emphaticά η ανάγκη μιας αέναης φυγής, μιας συνεχούς κίνησης.
- Μεταφορές: «ψυχή να μη βρίσκω», «να μπλέκω με κόσμο τυφλό και βουβό»: το ποιητικό υποκείμενο αποζητά την απομόνωση και την ανωνυμία.
- Εικόνα και ασύνδετο σχήμα: «Να νιώθω τριγύρω ... γυναίκα καμιά» (3^η στρ.): το ποιητικό υποκείμενο αισθητοποιεί την ανάγκη του για απομόνωση, για

διαφυγή. Το ασύνδετο σχήμα («πλατιά ερημιά ... αστέρι κανένα,») προσδίδει ένταση στο λόγο, δραματικότητα, ασθματικό ρυθμό.

- Επιφώνημα, χρήση θαυμαστικού: «Ε!», «αγάπη, από σε να χαθώ!»: το ποιητικό υποκείμενο εκφράζει την ανακούφιση που προκύπτει από την προσδοκία της φυγής.
- Προσφώνηση, αποστροφή: «αγάπη, από σε να χαθώ!»: το ποιητικό υποκείμενο, απευθυνόμενο στην «αγάπη», αισθητοποιεί την ανάγκη απεμπλοκής από τον κλοιό της, αποκαλύπτοντας ότι εξαιτίας της ασφυκτιά.

Προσωπική θέση:

- Σε μια ανάλογη συναισθηματική κατάσταση πίεσης κι απογοήτευσης, ενδεχομένως κι εγώ να αναζητούσα την απόδραση από όλους και όλα μέσω ενός ταξιδιού με άγνωστο προορισμό. Η αίσθηση της απόλυτης ελευθερίας και η διαγραφή άσχημων αναμνήσεων θα με αναζωογονούσε και θα με ηρεμούσε ψυχικά. Η απόδραση μετά από μια συναισθηματική ματαιώση λειτουργεί αγχολυτικά.

Εναλλακτικά:

- Σε μια ανάλογη συναισθηματική κατάσταση πίεσης κι απογοήτευσης ενδεχομένως εγώ να μην δραπέτευα με ένα ταξίδι. Μερικές φορές αξίζει να παλεύουμε, να μαχόμαστε ακόμα και για κάτι που φαντάζει μάταιο. Άλλωστε, η παραίτηση δεν αποτελεί στοιχείο της ιδιοσυγκρασίας μου, μένω πιστός στις επιδιώξεις μου και αγωνίζομαι με κάθε κόστος και ανεξαρτήτως αποτελέσματος.

Θέμα Δ

Δ1.

Τίτλος: Τρόποι αναψυχής: ταξίδια, άθληση, βιβλία...

α' ζητούμενο: Γιατί τα ταξίδια αποτελούν «τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο ψυχικής εκτόνωσης και αναζωογόνησης του κάθε ανθρώπου»:

- Ψυχική ευεξία, αποφυγή άγχους, διαφυγή από τη ρουτίνα, αλλαγή παραστάσεων, ψυχική δύναμη και απόδραση από τα προβλήματα.
- Επαφή με τον πολιτισμό και την τέχνη, καλλιέργεια, απόκτηση γνώσεων.
- Απόκτηση εμπειριών, δημιουργία, αναμνήσεων.
- Υιοθέτηση νέων τρόπων ζωής, ευκαιρία για ενδοσκόπηση, επανιεράρχηση αξιών και προτεραιοτήτων.
- Κατάκτηση εσωτερικής ελευθερίας μέσω της αποδοχής της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας, της καταπολέμησης στερεοτύπων, του περιορισμού ρατσιστικών και εθνικιστικών τάσεων.

- Κοινωνικοποίηση, επικοινωνία και δημιουργία διαπροσωπικών σχέσεων, διασφάλιση ειρηνικής και αρμονικής συμβίωσης.
- Κατάκτηση ουσιαστικής ευτυχίας.

β' ζητούμενο: Τρόποι - προσωπικές επιλογές ψυχικής εκτόνωσης και αναζωογόνησης:

- Ταξίδια.
- Αθλητισμός.
- Ανάγνωση βιβλίων.
- Ενασχόληση με την τέχνη: το χορό, τη μουσική, τη ζωγραφική, το θέατρο, τον κινηματογράφο κ.λπ.
- Επαφή με τη φύση και τα ζώα.
- Συμμετοχή σε κοινωνικές, εθελοντικές, πολιτιστικές, πολιτικές δράσεις.
- Διαπροσωπικές σχέσεις, ποιοτικός χρόνος με την οικογένεια και τους φίλους.
- Επισκέψεις σε μουσεία και, γενικότερα, χώρους πολιτισμού.